

ONNISTU RAKENTAMISEN INVESTOINTIHANKKEESSA

Opas tuotettu Vasara ja nauloja -hankkeessa

LEADER
**Outokaira
tuottamhan**

 Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

 Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

***Miten pääsen alkuun, kun minulla on idea
rakentaa uutta tai korjata vanhaa?***

Tässä oppaassa kerrotaan, mitä kaikkea sinun tulee tietää rakentamisesta ennen investointiin liittyvän hankehakemuksen laatimista!

Valmistautumalla onnistut rakentamisen investointihankkeessa.

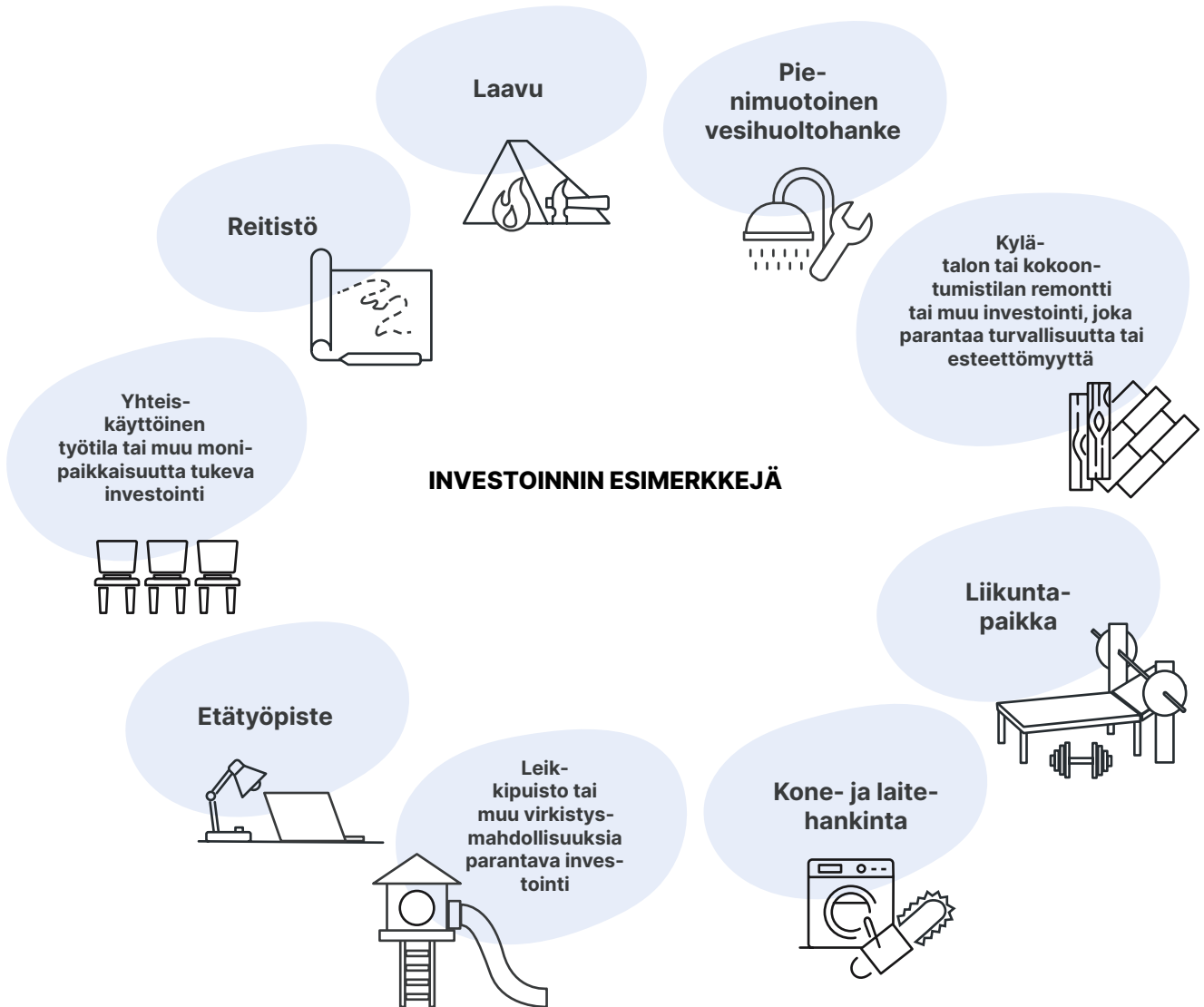
Sisältö

01	Maaseuturahoitus	2
02	Miten pääsen alkuun?	3
03	Resurssit ja kustannukset	4
04	Suunnitelmat ja piirrustukset	5
05	Viranomaisluvut	7
06	Työmaan vastuhenkilöt	9
07	Energiaselvitys ja energiatodistus	10
08	Esteettömyys	10
09	Laki ja asetus	10
10	Hankesuunnitelman sisältö yleishyödyllisissä hankkeissa	11
11	Yleishyödyllisen hankehakemuksen liitteet	12
12	Esimerkkejä investointihankkeen hakemisesta	14

1. Maaseuturahoitus

Maaseuturahoituksen tuet uudistuivat vuonna 2023. Tavoitteena on lisätä maaseutualueiden kestävyttä ja elinvoimaisuutta.

Rahoitusta voi hakea yleishyödylliseen investointihankkeeseen tai yrityshankkeeseen. Ota ensin yhteyttä ELY-keskukseen tai Leader-ryhmään ja esitä ideasi!

TUKEA VOIVAT SAADA ESIMERKIKSI:

Maaseudun yritykset

Rekisteröityneet yksityisoikeudelliset ja julkisoikeudelliset yhteisöt

Kunnat

Järjestöt

Urheilu- ja liikuntaseurat

Kulttuuriyhdistykset

Kyläyhdistykset

Osuuskunnat

Oppilaitokset

2. Miten pääsen alkuun?

Kaikki rakentaminen lähtee muutoksen tarpeesta. Tulee idea tehdä uutta tai kehittää ja kunnostaa olemassa olevaa. Yleishyödyllisen investointihankkeen ehtona on, että siitä saatava hyöty ohjautuu alueen asukkaille ja muille toimijoille. Yrityksen investointihankkeessa on synnyttävä merkittävä toiminnan muutos.

Hankkeen suunnittelu kannattaa aloittaa yhdessä siihen liittyvien toimijoiden kanssa. Näin kaikkien näkemykset tulee huomioitua. Näistä näkemyksistä saadaan hyvä lähtökohta hankesuunnitelmalle.

Ota yhteyttä ensin ELY-keskuksen rahoitusneuvojaan tai Leader-ryhmään. Asiantuntijoiden kanssa tulee aina keskustella hankeideasta ennen hankkeen hakemista. Asiantuntijoilta saat ohjeita esimerkiksi hankkeen tukikelpoisuuteen sekä siihen, millaista tukea on mahdollista saada ja miten hankkeessa edetään.

Jos hanketta rahoittaa Leader-ryhmä, tulee hankkeen toteuttaa **paikallisen Leader-ryhmän strategiaa**. Hankkeet käsitellään Leaderin hallituksessa ja pisteytetään valintakriteerien mukaan. Strategiaan ja valintakriteereihin kannattaa tutustua etukäteen. Vieraile alueesi Leader-ryhmän verkkosivuilla, käy Leader-toimistossa tai keskustele ideasta puhelimitse tai Teamsilla.

**Tutustu ensin alueesi
Leader-ryhmän strategiaan
ja valintakriteereihin.**

3. Resurssit ja kustannukset

Arvioi omat
resurssisi.

Resurssien, voimavarojen ja toteuttamisen mahdollisuudet on hyvä arvioida realistisesti. Omarahoitusosuuden voi osittain tai kokonaan tehdä vastikkeettomana työnä eli talkootyönä. Kaikissa hankkeissa ei kuitenkaan ole vastikkeetonta työtä paljoa, joten myös omarahoitusuuteen täytyy varautua. Yrityshankkeissa vastikkeetonta työtä ei ole ollenkaan.

Rakentaminen on kustannuksiltaan merkittävä investointi. Siksi on järkevää ottaa yhteyttä rakentamisen asiantuntijaan, joka pystyy arvioimaan kustannuksia, laatimaan kustannusarvion, rakennuslupaselostuksen ja rahoitussuunnitelman.

Outokaira tuottamhan ry:n verkkosivulta löytyy kustannusarvion tekemiseen sopivia kustannusarvio-, rahoitussuunnitelma- ja rakennuslupaselostuspohjia sekä muita tukimateriaaleja hakijan avuksi: www.outokaira.fi/vasara-ja-nauloja-materiaalit/

Käyttäessäsi lomakkeita, lataa sivulta aina viimeisin versio!

4. Suunnitelmat ja piirustukset

Rakentaminen tarvitsee suunnitelmia

Rakentamisen suunnittelussa on oltava suunnittelun kokonaisuudesta ja laadusta vastaava pääsuunnittelija. Pääsuunnittelijan on koko rakennushankkeen ajan huolehdittava, että rakennussuunnitelma ja erityissuunnitelmat muodostavat kokonaisuuden siten, että rakentamista koskevien säännösten ja määräysten sekä hyvän rakennustavan vaatimukset täyttyvät.

Rakennushankkeeseen ryhtyvän on ilmoitettava viimeistään rakennuslupahakemuksen yhteydessä kirjallisesti rakennusvalvontaviranomaiselle, kenet hän on valinnut pääsuunnittelijaksi ja rakennussuunnittelijaksi. Ilmoitukseen on sisällytettävä suunnittelijan suostumus tehtävään sekä kelpoisuuden arvioimiseksi tarvittavat tiedot suunnittelijan koulutuksesta ja kokemuksesta. Lisätietoa:

<https://toptenrava.fi/rakentamisen-yhteiset-kaytannot/>

RAKENNUSSELOSTUS

PÄÄPIIRUSTUKSET

ERITYISSUUNNITELMAT

RAKENNUSSELOSTUS

Rakennusselostukseen kirjataan rakennushankkeen keskeiset tiedot, kuten:

- 01 Rakennuksen käyttötarkoitus
- 02 Rakennuspaikka
- 03 Rakennuksen päämitat ja kerrosala
- 04 Rakenteet ja niiden tekniset ominaisuudet

Eri materiaaleista kuten ikkunat, ovet, lattiat, kattorakenteet ja sisäseinät, tulisi rakennusselostuksessa kertoa asennus- ja pintakäsittelytapa. Lämmitys-, ilmanvaihto- ja jäähdytysjärjestelmistä tulisi kuvata järjestelmä sekä niiden säätölaitteet.

PÄÄPIIRUSTUKSET

Rakentamisesta toteutetaan rakennuspiirustusten avulla. Piirustuksia laativalla suunnittelijalla tulee olla riittävä pätevyys. Rakennussuunnittelijan pätevyys perustuu maankäyttö- ja rakennuslakiin sekä sitä täydentäviin asetuksiin ja ohjeisiin. Lisätietoa: <https://ym.fi/rakentamismaaraykset>.

Rakennuslupaa haettaessa tarvitaan pääpiirustukset, joihin kuuluvat:

- 01 Asemapiirros
- 02 Pohjapiirustus
- 03 Leikkauspiirustus
- 04 Julkisivupiirustukset

Valmiiden rakennusten tai elementtien toimittajat tuottavat yleensä pääpiirustukset lukuun ottamatta asemapiirrosta.

ERITYISSUUNNITELMAT

Rakentamista koskevia muita suunnitelmia ovat erityissuunnitelmat. Erityissuunnitelmat sisältävät tarpeelliset muut piirustukset, laskelmat ja selvitykset kuten:

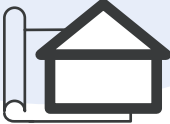
- 01 Rakennepiirustukset: perustukset, runko, palkit, pilarit, vesikattorakenteet, detaljit (yksityiskoh-tapiirustus) yms.
- 02 Sähköpiirustukset
- 03 LVI-piirustukset (lämmitys, vesi, viemäri, ilmanvaihto)
- 04 Kalustepiirustukset (kiintokalusteet)

Rakennussuunnittelukustannukset voi lisätä hankkeen kustannusarvioon.

5. Viranomaisluvut

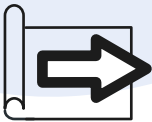
Rakennuslupa

Rakennuksen rakentaminen tai korjaaminen ovat luvanvaraista toimintaa riippuen rakennuksen käyttötarpeesta tai sijainnista. Rakentamisen edellytyksistä, tarvittavista luvista sekä lupamenettelystä tietoa antaa kunnan rakennustarkastaja. **Luvan tarpeellisuus tulee aina selvittää etukäteen.**

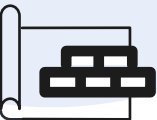
Rakennuslupaa varten tulee olla tehtynä pääpiirustukset. Kunnan rakennusvalvonnasta saa tiedon mitä muita liitteitä tarvitaan lupaa varten. Useassa kunnassa rakennus- tai toimenpidelupa haetaan sähköisesti. Rakennuslupa voidaan antaa myös määräaikaisena, jos tarkoitus on rakentaa vain tilapäinen rakennus.

Toimenpidelupa

Rakennusluvan sijasta rakentamiseen voidaan hakea toimenpidelupaa. Toimenpidelupaa voi hakea rakennelmien kuten, katoksen, vajan, kioskin, käymälän, esiintymislavan tai vastavien pystyttämiseen. Kunnan rakennustarkastaja antaa toimenpidelupaa varten lisää ohjeita.

Purkulupa

Rakennuksen purkamiseen tarvitaan lupa asemakaava-alueella ja alueella, jolla on voimassa rakennuskielto asemakaavan laatimisen ajaksi. Lisäksi lupa tarvitaan, jos yleiskaavassa määrätään niin. Rakennusten purkamista valvotaan ilmoitus- sekä lupamenettelyllä. Rakennuksen voi purkaa, kunhan rakennus ei ole historiallisesti merkittävä tai maisemakuvallisesti arvokas. Ennen purkamista on syytä ottaa yhteyttä **Museoviraston rakentamisen asiantuntijaan.**

Purkamisessa pitää ottaa huomioon erilaiset haitta-aineet kuten asbesti. Purkamisessa on syytä kiinnittää huomiota turvallisuuteen ja terveellisyyteen. Myös materiaalien kierrättäminen kannattaa huomioida.

Rakennusjärjestys

Rakentamista määritellään myös kunnan rakennusjärjestyksessä. Rakennusjärjestyksen avulla kunta voi antaa paikallisiin oloihin pohjautuvia tarpeellisia määräyksiä, kuten rakennuksen sijoittuminen ympäristöön sekä määräyksiä lomarakennuksista tai grillikodista.

Kunnan rakennusjärjestys on yleensä saatavilla kunnan verkkosivuilta tai rakennusvalvontaviranomaiselta.

Selvitä viranomaislupien tarpeellisuus

Muut luvat

Erilaisia muiden viranomaisten myöntämiä lupia voi olla tarpeen selvittää esimerkiksi ulkoilureitistöihin, ranta-alueisiin tai ympäristöön liittyvässä rakentamisessa.

Esimerkiksi yli 10 metriä pitkistä ja 2 metriä leveästä laiturista vaaditaan Aluehallintoviraston lupa. Suurehkon laiturin rakentamisesta voi kuitenkin olla erillisiä säädöksiä myös kunnan rakennusjärjestyksessä. Epäselvässä tilanteessa liikkeelle kannattaa lähteä ottamalla yhteys oman alueen ELY-keskukseen.

Rahoitusviranomaiset voivat myös vaatia joitain muita lupia, jotta rahoittamisen edellytykset täyttyvät.

Hankeen hakijan avuksi on tehty katsaus erilaisiin lupiin ja niitä myöntäviin viranomaisiin:

www.outokaira.fi/vasara-ja-nauloja-materiaalit/

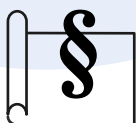
Milloin lupaa ei tarvita

Lähtökohtana on, että kaikki rakentamishankkeet vaativat rakennuslupan. Rakennuslupaa ei kuitenkaan tarvita sellaisille pienille rakennelmille, joilla ei ole vaikutusta ympäristölle tai maankäytölle. Pieniä rakennelmia voivat olla esimerkiksi katokset tai kioskit.

Investointihankesuunnitelmaan tulee lisätä viranomaisen myöntämät luvat. Kirjallinen lausunto tarvitaan myös, jos lupamenetely ei ole tarpeen.

Rakennuslaki ja asetus muuttuu 2025

1.1.2025 astuu voimaan alueidenkäyttölaki (ent. Maankäyttö- ja rakennuslaki). Siinä rakennuslupa ja toimenpidelupa tulee yhdistymään yhdeksi rakentamislupaksi. Huomiota kiinnitetään vähähiilisuuden arviointiin, elinkaariominaisuuksiin, päätösten ja tietosisällön digitalisaation mahdollistamiseen. Lupaa edellytettyjen rakennushankkeiden lupavelvoitetta supistetaan. Lisäksi suunnittelu- ja työnohjoitettävien vaativuusluokat muutetaan vastaamaan paremmin käytäntöä.

Jatkossakin tulee aina varmistaa luvan tarpeellisuus ennen rakentamista.

6. Työmaan vastuuhenkilöt

Työmaalla tarvitaan
vastaava työnjohtaja

Rakennuslupaa edellyttävässä rakennustyössä on oltava **rakennustyötä johtava vastaava työnjohtaja**. Toimenpidelupaa edellyttävässä työssä on oltava vastaava työnjohtaja vain silloin, kun se on kohteen käytön aikaiseen turvallisuuteen tai terveellisyyteen liittyvien syiden taikka maiseman ja ympäristönäkökohtien vuoksi välttämätöntä.

Rakennusluvassa tai aloituskokouksessa sovittujen rakennusvaiheiden vastuuhenkilöiden sekä työvaiheiden tarkastajien on varmennettava tekemänsä tarkastukset rakennustyön tarkastusasiakirjaan. Rakennustyön tarkastusasiakirjaan tehtävät merkinnät muodostavat koko rakennustyön kulun kuvauksen.

Ennen loppukatselmusta voi olla rakennuksen käyttöönottotarkastus. Loppukatselmuksen yhteydessä rakennusvalvontaviranomaiselle luovutetaan loppukatselmuspöytäkirjan liitteeksi tarkastusasiakirjan yhteenveto sekä LVIS-tarkastuspöytäkirjat.

7. Energiaselvitys ja energiatodistus

Kun haetaan uudisrakennukselle rakennuslupaa, tulee rakennuslupamenettelyn yhteydessä hankkia **energiaselvitys**, joka on laaja selvitys rakennuksen energiankäytöstä.

Energiaselvityksen keskeisenä osana on **energiatodistus**. Sillä pyritään näyttämään yksinkertaisella sekä selkeällä tavalla rakennuksen energiatehokkuus. Asteikko vaihtelee A:sta G:hen.

8. Esteettömyys

Rakennushankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava, että rakennus ja siihen liittyvät piha- ja oleskelualueet suunnitellaan ja rakennetaan ottaen huomioon esteettömyys ja käytettävyys erityisesti lasten, vanhusten ja vammaisten tarpeiden näkökulmasta

9. Laki ja asetus

Alueiden suunnittelusta sekä alueiden rakentamisesta säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa. (Uusi nimike 1.1.2025 on Alueidenkäyttölaki).

www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990132

Laki maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskaudella 2023–2027:

www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2022/20221325

10. Hankesuunnitelman sisältö yleishyödyllisissä hankkeissa

Käytä alla lueteltuja otsikkoina hankesuunnitelmassasi. Hankesuunnitelman voi laatia Word-tiedostolle.

01	Hankkeen julkinen tiivistelmä
02	Hakijan esittely ja hankkeen resurssit
03	Hankkeen tarve, tausta, kohderyhmä, hyödynsaajat ja toteutusalue
04	Hankkeen laajempi viitekehys
05	Hankkeen toteutus, aikataulu ja riskit
06	Hankkeen tavoitteet, tulokset, vaikutukset sekä seuranta ja raportointi
07	Hankkeen viestintä
08	Toiminnan jatkaminen ja tuen kohteen ylläpitosuunnitelma
09	Ympäristö- ja ilmastovaikutusten huomiointi ja kestävän kehityksen edistäminen.
10	Vain maaseudun toimintaympäristön kehittämisen investoinneissa: Kerro markkinasta, kilpailutilanteesta ja kilpailijoistasi.
11	Lisäkysymys hankkeille, jotka edistävät vesienhoitosuunnitelmien tavoitteiden toteutumista: Ilmoita, minkä alueen vesienhoitosuunnitelman tavoitteita hanke edistää?

11. Yleishyödyllisen hankehakemuksen liitteet

Eritelty kustannusarvio

Hankkeen kustannusten muodostuminen täytyy käydä ilmi sellaisella tarkkuudella, että hintatasoa pystytään arvioimaan. Käytä esimerkiksi Vasara ja nautoja -hankkeessa tuotettuja kustannusarviolomakkeita:

<https://www.outokaira.fi/vasara-ja-nauloja-kustannusarviolomakkeet/>

Arvio vastikkeetomasti tehtävän työn laadusta ja määrästä

Pöytäkirjanote

Pöytäkirjanote siitä yhdistyksen, yhdistyksen tai muun organisaation hallituksen kokouspöytäkirjasta, jossa hanketta on päätetty hakea, sekä kirjaus suuruusluokasta ja riittävän tarkasta kuvauksesta sen sisällöstä.

Selvitys taloudellisesta tilanteesta

esim. tilinpäätösasiakirjat. Tarvittaessa kertokaa hankesuunnitelmas- sa, miten hankkeen väliaikaisrahoitus on tarkoitus hoitaa (tuki maksetaan jälkikäteen)

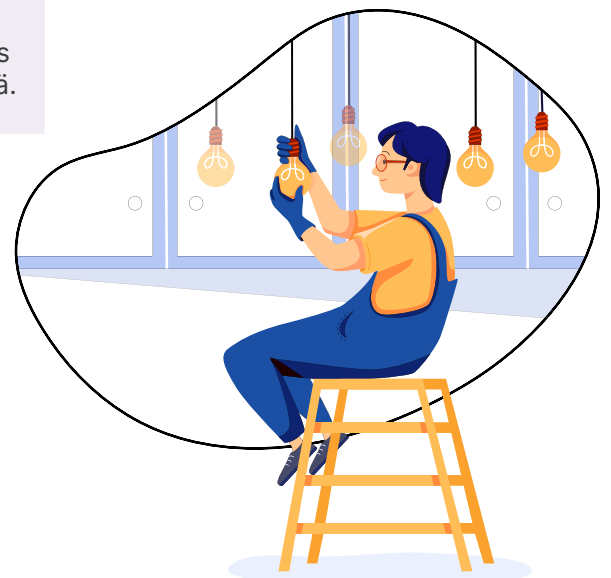
Selvitys kustannusten kohtuullisuudesta

Vähintään 3000 euron suuruisista hankinnoista on oltava riittävä määrä tarjouksia tai muu selvitys ellei viitekustannuksia voida käyttää. Alle 3 000 euron suuruisissa hankinnoissa viranomaisen voi varmistaa hankinnan kustannusten kohtuullisuuden, jos sitä on syytä epäillä.

Selvitys arvonlisäveron hyväksyttävyydestä hankkeessa

Jos hakija ei ole ALV-velvollinen, tuloste YTJ:stä käy hyvin.

Jos hankesuunnitelmaan ja kustannusarvioon tulee muutoksia, ole aina ensin yhteydessä rahoittajaan. Jos muutosta ei ole haettu etukäteen, niin syntyneitä kustannuksia ei hyväksytä hankkeen kustannuksiksi.

INVESTOINTIHANKKEISSA LISÄKSI SOVELTUVIN OSIN:

Pääpiirustukset (asema-, pohja-, julkisivu- ja leikkauspiirrokset)

Rakenne-, LVI-, sähkö- ja muut **erikoissuunnitelmat**, joilla on merkitystä hyväksyttävien kustannusten arvioinnissa

Rakennusselostus (suositus: Talo-nimikkeistön mukaan eriteltynä)

Rakennusselostukseen perustuva **eritelty kustannusarvio tai -laskelma**, joka laaditaan rakennusalalla yleisesti käytössä olevin menetelmin. Huom: on erittäin suositeltavaa käyttää rakennusalan ammattilaista kustannusarvion laadintaan!

Jäljennökset mahdollisesti tarvittavista viranomaisluvista toimenpide- tai rakennuslupa

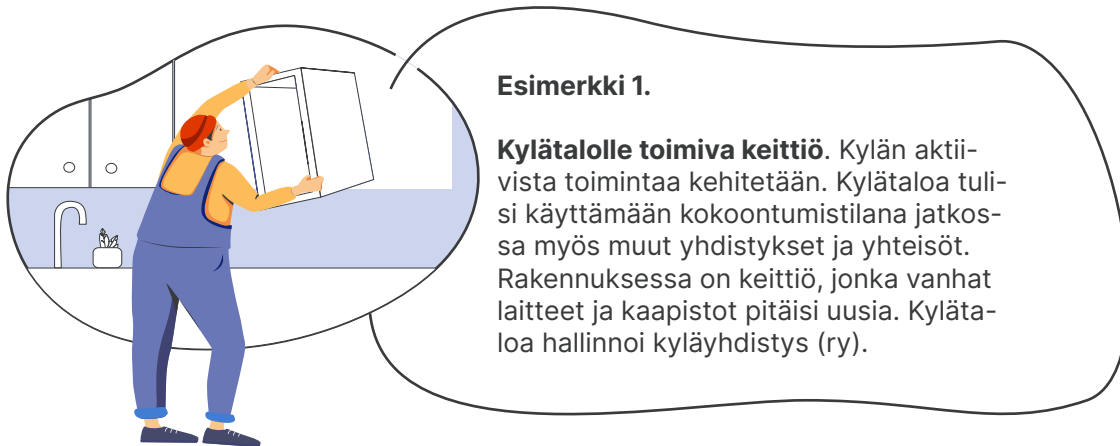
Ruokaviraston sivulta löydät paljon lisätietoja sekä ohjeita sähköisen Hyrrä-järjestelmän käyttöön:

www.ruokavirasto.fi/tuet/maaseudun-palvelut-ja-elinkeinojen-kehittaminen/investoinnit/

Jos investoinnin kohde ei ole hakijan omistuksessa, tulee liitteenä olla myös vuokra- tai hallintasopimus, josta ilmenee omistajan suostumus toimenpiteeseen.

Vuokraoikeus tulee olla kirjattuna Maanmittauslaitoksella. Huomaathan, että tukea saaneella investoinnilla on pysyvyysvelvoite eli investoinnin tulee olla siinä käytössä, mihin tuki on myönnetty, hankepääöksessä määritellyn ajan verran. Perustellusta syystä tukipääöksessä voidaan määrätä vähimmäiskäyttöajaksi kolmesta vuodesta aina 10 vuoteen viimeisen erän maksupäätöksen päätöspäivästä lukien (loppumaksusta). Vuokra- tai hallintasopimuksen tulee olla voimassa vähintään pysyvyysvelvoitteen ajan.

12. Esimerkkejä investointihankkeen hakemisesta

Esimerkki 1.

Kylätalolle toimiva keittiö. Kylän aktiivista toimintaa kehitetään. Kylätaloa tulisi käyttää kokoontumistilana jatkossa myös muut yhdistykset ja yhteisöt. Rakennuksessa on keittiö, jonka vanhat laitteet ja kaapistot pitäisi uusida. Kylätaloa hallinnoi kyläyhdistys (ry).

- 01 Keittiötä käyttävät yhdistykset antavat arvionsa käyttäjämäärästä, koneiden ja laitteiden määrästä ja laadusta (esim. astianpesukone, liesi, kylmälaitteet), kaappitiloista, jätetuollosta ja varastotilan tarpeesta muille tavaroille.
- 02 Mietitään yhdessä, mitkä ovat hankkeen realistiset toteuttamismahdollisuudet: resurssit, taloudellinen tilanne ja mitä töitä hankkeessa voitaisiin tehdä talkoilla.
- 03 Kyläyhdistys ottaa yhteyttä alueensa Leader-ryhmään ja selvittää, onko investointihanke tukikelpoinen.
- 04 Kyläyhdistyksen hallituksen kokouksessa tehdään päätös hankkeen hakemisesta ja kokonaiskustannuksista huomioiden myös LVIS-työt.
- 05 Kyläyhdistys kartoittaa mahdolliset kalusteiden, koneiden ja laitteiden toimittajat. Kyläyhdistys voi myös valita riittävän pätevän pääsuunnittelijan, joka voi laatia myös kustannusarvion, talkootyösuunnitelman, rakennusselostuksen ja rahoitussuunnitelman.
- 06 Kyläyhdistys teettää keittiöstä piirustukset ja kilpailuttaa kalusteiden, koneiden ja laitteiden toimittajat, jolloin käyttöön saadaan myös hinta-arvio.
- 07 Kyläyhdistys selvittää kunnan rakennustarkastajalta tehtävän työn luvanvaraisuuden eli tarvitaanko rakentamiseen rakennuslupa, toimenpidelupa tai vain toimenpideilmoitus.
- 08 Kyläyhdistys hankkii selvityksen tilan/tontin omistusoikeudesta tai kirjauspäätöksen vuokraoikeudesta.
- 09 Kyläyhdistys hakee viranomaiselta tarvittavan rakennusluvan (luvan hakemiseen tarvitaan pääpiirustukset).
- 10 Kyläyhdistys tilaa suunnittelijoilta muut tarvittavat suunnitelmat, kuten rakenne-, lämpö-, vesi-, viemärointi-, ilmanvaihto-, sähkö- ja hälytyspiirustukset yms.
- 11 Kyläyhdistys kirjoittaa investointihankesuunnitelman, jossa kerrotaan lähtötilanne hankkeelle, tavoitteet, toimenpiteet ja mitä uutta hanke tuo mukanaan.
- 12 Hankkeen hakija eli kyläyhdistys siirtää hankkeen tiedot hankesuunnitelmiseen ja muine liitteineen sähköiseen Hyrrä-järjestelmään allekirjoitettuna.
- 13 Tuen myöntämisen edellytyksenä on, ettei tuen kohteena olevaa toimenpidettä ole aloitettu, ennen kuin tukihakemus on tullut vireille.

Esimerkki 2.

Uudet pitkospuut ja silta. Alueen reitistön pitkospuut sekä joen ylittävä silta eivät ole enää turvalliset kulkea. Urheiluseura hakee reitistön kunnostamiseen yleishyödyllistä investointihanketta.

- 01 Urheiluseura pitää yhdistyksen hallituksen kokouksen, jossa päätetään reitistön pitkospuiden ja sillan uusimisesta sekä kustannusten suuruudesta. Samalla tehdään päätös siitä, että toimiin haetaan tukea paikalliselta Leader-ryhmältä yleishyödyllisenä investointihankkeena.
- 02 Urheiluseura miettii, mitkä ovat hankkeen realistiset toteuttamismahdollisuudet: resurssit, taloudellinen tilanne ja talkootyön osuus.
- 03 Seura ottaa yhteyttä paikalliseen Leader-ryhmään ja selvittää, onko yleishyödyllinen investointihanke tukielpoinen.
- 04 Seura pitää tiedotustilaisuuden ja varmistaa tarvittavat sopimukset.
- 05 Seura hankkii Maanmittauslaitokselta kiinteistörekisterin karttaotteen, johon merkitään pitkospuiden ja sillan paikat.
- 06 Seura pyytää tarjoukset pitkospuumateriaaleista.
- 07 Seura pyytää tarjoukset valmiista sillasta tai teettää sillan piirustukset pätevällä suunnittelijalla.
- 08 Seura pyytää tarjoukset siltamateriaaleista, jos päädytään rakentamaan silta paikan päällä.
- 09 Seura selvittää luvan tarpeen ELY-keskukselta, jos tarvitaan lisää opasteita tai opastauluja.
- 10 Seura selvittää, tarvitseeko reitistö joiltain osin sorastusta.
- 11 Seura selvittää, tarvitseeko reitistöstä päivittää turvallisuusasiakirja.
- 12 Seura tekee kustannusarvion, talkootyösuunnitelman, rakennusselostuksen ja rahoitussuunnitelman.
- 13 Seura kirjoittaa investointihankesuunnitelma, jossa kerrotaan lähtötilanne hankkeelle, tavoitteet, toimenpiteet ja mitä uutta hanke tuo mukanaan.
- 14 Hankkeen hakija eli urheiluseura siirtää hankkeen tiedot hankesuunnitelmineen ja muine liitteineen sähköiseen Hyrrä-järjestelmään allekirjoitettuna.
- 15 Tuen myöntämisen edellytyksenä on, ettei tuen kohteena olevaa toimenpidettä ole aloitettu, ennen kuin tukihakemus on tullut vireille.

Esimerkki 3.

Yrityksen investointihanke. Maatilamatkailuyritys kunnostaa ja nykyaikaistaa neljä vuokramökkiä. Maatilamatkailuyrityksellä on yhtenä toimialana neljän mökin vuokraustoiminta. Mökit on rakennettu 2002, ja ne ovat kaikki hieman eri mallisia. Vuokrauskäytössä mökit ovat olleet vain kesäaikana. Pinnat ovat kuluneet ulko- ja sisäpuolelta sekä tekniikka on vanhentunutta. Tavoitteena on myös pidentää vuokrausaikaa ympärivuotiseksi. Muun toiminnan laajentuessa on tavoitteena myös työllistää yksi henkilö majoitustoiminnan ja asiakaspalvelun tehtäviin.

- 01 Yrittäjä ottaa yhteyttä paikalliseen Leader-ryhmään ja selvittää, onko investointihanke tukikelpoinen, mikä on mahdollinen tukiprosentti ja miten hankkeessa edetään.
- 02 Yrittäjä hankkii rakennusalan asiantuntijan, joka tekee kuntotarkastuksen mökkeihin.
- 03 Yrittäjä ottaa yhteyttä kunnan rakennustarkastajaan ja selvittää rakennusluvan tarpeellisuuden, koska osaan mökkeihin on tulossa huonetilan käyttötarkoituksen muutos.
- 04 Yrittäjän teettää piirustukset, joissa näkyy myös mökkeihin tehtävien huonetilojen muutostyöt.
- 05 Yrittäjä hakee rakennusvalvontaviranomaisen ohjeen mukaan rakennus- tai toimenpidelupaa.
- 06 Yrittäjä tilaa rakennusalan asiantuntijalta korjaus- ja muutostöiden rakennusselostuksen.
- 07 Yrittäjä kilpailuttaa rakennusurakan tekijät rakennusselostuksen ja piirustusten mukaan.
- 08 Yrittäjä tilaa rakennusalan asiantuntijalta investointihankkeen kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman.
- 09 Yrittäjä tilaa suunnittelijoilta erityissuunnitelmat kuten, lämpö-, vesi-, viemärointi-, ilmanvaihto-, sähkö- ja hälytyspiirustukset yms.
- 10 Yrittäjä kirjoittaa investointihankesuunnitelman, jossa kerrotaan lähtötilanne hankkeelle, tavoitteet, toimenpiteet ja mitä uutta hanke tuo mukanaan.
- 11 Yrittäjä siirtää hankkeen tiedot kaikkine liitteineen (myös liiketoimintasuunnitelma, kannattavuuslaskelmat, koneiden ja laitteiden hintaselvitykset, yms.) sähköiseen Hyrrä-järjestelmään allekirjoitettuna.
- 12 Tuen myöntämisen edellytyksenä on, ettei tuen kohteena olevaa toimenpidettä ole aloitettu, ennen kuin tukihakemus on tullut vireille.

TÄRKEITÄ LINKKEJÄ

Tukimateriaaleja:

www.outokaira.fi/vasara-ja-nauloja-materiaalit/

Rakentamisen suunnitteluun:

<https://toptenrava.fi/rakentamisen-yhteiset-kaytannot/>

Laki:

www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990132

www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2022/20221325

Ruokaviraston materiaalit:

www.ruokavirasto.fi/tuet/maaseudun-palvelut-ja-elinkeinojen-kehittaminen/investoinnit/

Tämä painotuote on tarkoitettu vain yleiseksi tiedoksi ja ohjeeksi. Painotuotteen käyttäjä on itse vastuussa sisällön tarkistamisesta ja sen soveltamisesta omaan tilanteeseensa.

Lait tai asetukset saattavat muuttua tämän ohjeen painatuksen jälkeen. Käyttäjä on velvollinen tarkistamaan itse määräysten, lakien ja asetusten ajantasaisuuden, sekä toimimaan mahdollisesti muuttuneiden säännösten mukaisesti.

Julkaisun tuottaja ei vastaa linkkien toimivuudesta eikä sisällöstä.

